

לידת ההווה (מגיד)

1. **מדרש תהילים מזמור קיד**
אמר רבי אבא בר אחא בשם רבי חנין, מהו גוי מקרב גוי, כאדם ששומט את העובר ממעי בהמה. כך הוציא הקב"ה את ישראל ממצרים, שנאמר, גוי מקרב גוי.
2. **מדרש רבה בראשית פרשה צג פסקה ה**
כי דרכתני לי יהודה קשת במושך הזרע זה יוסף שמשך זרעו של אביו והורידו למצרים כדכתיב (הושע יא) בחבלי אדם אמשכם (יואל ה) ויטפו הרים עסיס אלו השבטים אמרו מלכים מדיינים אלו עם אלו אנו מה איכפת לנו:
3. **ספר ערבי נחל - פרשת עקב (המשך)**
על זה אמר תשובה ואמרת לבנך עבדים היינו לפרעה במצרים כו', ידוע כי אף שכבר יצאו העי' נפש מתוך קליפות כל האומות, אף על פי כן עדיין היו במצרים בבחינת עובר במעי אמו ויציאת מצרים היה כמו לידה, ולכן היה במצרים כל המכות ההם, כי היה להם חבלי לידה כאשר בעת יציאת העובר ממנה שיש לה חבלים וצעקתה נשמע כמו שארז"ל, כך היתה צעקה גדולה במצרים, ולזה אמר שתשיב לבנך, הנך יודע כי עבדים היינו לפרעה במצרים ועד עת שיצאנו משם היינו כעובר במעי אמו, ומטעם זה ויוציאנו ה' ממצרים ביד חזקה דייקא, כמו העובר כשיוצא מבטן אמו יש לה צער לידה, וצריכה התפעלות עצום מן המילדות וכדומה, ועוד ויתן ה' אותות ומופתים גדולים ורעים במצרים כו', כי היה להם חבלי לידה וכאמור:
4. **יחזקאל ט"ז**
(ד) ומולדותיך ביום הולדת אתך לא כרת שרף ובמים לא רחצת למשעי והמלח לא המלחת והחתל לא חתלת:
(ה) לא חסה עליך עין לעשות לך אחת מאלה לחמלה עליך ותשלכי אל פני השדה בגלל נפשך ביום הולדת אתך:
(ו) ואעבר עליך ואראך מתבוססת בדמין ואמר לך בדמין חיי ואמר לך בדמין חיי:
(ז) רבבה כצמח השדה נתתיך ותרגי ותגדלי ותבאי בעדי עדיים שדים נלנו וישערך צמח ואת ערם ועריה:
רש"י
(ה) כיום הולדה - כיום שמצאתיה במצרים כמו שמפורש (ביחזקאל טז) ומולדתך ביום הולדת אותך לא כרת שרך ...
5. **יומא עה א**
והיה טעמו כטעם לשד השמן. אמר רבי אבהו מה שד זה תינוק טועם בה כמה טעמים אף המן כל זמן שישראל אוכלין אותו מוצאין בו כמה טעמים איכא דאמרי לשד ממש מה שד זה מתהפך לכמה גוונין אף המן מתהפך לכמה טעמים.
6. **שפת אמת ספר במדבר - פרשת בהעלותך - שנת [תרמ"ז]**
והנה ארבעים שנה היו נזונים מן המן שביצ"מ נעשו כברי' חדשה וכמו תינוק יונק משדי אמו קודם שיש בו כח לעכל המאכל לברר אוכל מתוך פסולת.
7. **מדרש תנחומא פקודי פרק ג**
כשברא הקב"ה את עולמו כילוד אשה בראו מה ילוד אשה מתחיל בטבורו ומותח לכאן ולכאן לארבעה צדדין כך התחיל הקב"ה לבראות את עולמו מאבן שתיה תחלה וממנה הושתת העולם... ויצירת הולד כיצירת העולם. כנגד יצירת הולד במעי אמו.
8. **ע"ר א כו**
יציאת מצרים היתה מאורע כזה, שרק לפי מראית העין הגסה נחשבת היא לדבר שהיה איזה פעם ועבר, ונשאר בתור זכרון אדיר בתולדות ישראל, ובתולדה הכללית של האנושיות כולה. אבל באמת ע"י הכרה תוכית אנו באים לידי ידיעה, כי עצם פעולת יציאת מצרים היא פעולה שאינה נפסקת כלל, התגלות יד ד' בפרסום ובהופעה בהירה על פני ההיסטוריה של התבל, היא התפרצות אור נשמת אלהים החיה והפועלת בכל מרחבי עולם, אשר ישראל זכה לזה, שע"י גדלו והכשרת קדושתו, תאיר את אורה להזריח אורים גדולים בכל נאות מחשכים לדורי דורים. והמפעל העצמי של יציאת מצרים הולך הוא ופועל את פעולתו, הזרע האלהית, אשר נחשפה במצרים לגאולתם של ישראל, היא היא נטויה ועומדת בהכנת המשכת פעולתה, באין הפסק והפרעה.
9. **ע"ר ברפג**
בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא תמצרים. בכח הזרע הנטויה, להוציא אל הפועל את רוממות המעלה מעט מעט בכל דור ודור, חייב כל אחד להשלים, להשיג ולהרגיש את חלקו בשלמות המעלה, השייך לערכו ולדורו, המגיע לו מיציאת מצרים.
10. **מחזור ספרד לראש השנה - תפלה לשליח צבור בקול**
אתה בחרתנו מכל העמים, אהבת אותנו ורצית בנו, ורוממתנו מכל הלשונות, וקדשתנו במצותיך, וקרבתנו מלפני לעבודתך, ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת:
ותתן לנו ה' אלהינו באהבה את יום הזכרון הזה, יום תרועה מקרא קודש זכר ליציאת מצרים.
11. **(9) תלמוד בבלי מסכת ברכות דף יב/ב**
משנה מזכירין יציאת מצרים בלילות אמר רבי אלעזר בן עזריה הרי אני כבן שבעים שנה ולא זכיתי שתאמר יציאת מצרים בלילות עד שדרשה בן זומא שנאמר למען תזכור את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חיך ימי חיך הימים כל ימי חיך הלילות וחכמים אומרים ימי חיך העולם הזה כל להביא לימות המשיח:
12. **גמרא תניא אמר להם בן זומא לחכמים וכי מזכירין יציאת מצרים לימות המשיח והלא כבר נאמר הנה ימים באים נאם ה' ולא יאמרו עוד חי ה' אשר העלה את בני ישראל מארץ מצרים כי אם חי ה' אשר העלה ואשר הביא את זרע בית ישראל מארץ צפונה ומכל הארצות אשר הדחתים שם אמרו לו לא שתעקר יציאת מצרים ממקומה אלא שתהא שעבוד מלכיות עיקר ויציאת מצרים טפל לו ...**
13. **ספר שמות פרק יב (מא)**
ויהי מקץ שלשים שנה וארבע מאות שנה ויהי בעצם היום הזה יצאו כל צבאות ה' מארץ מצרים:
14. **ספר בראשית פרק מו**
(ד) אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלה גם עלה ....
15. **רש"י על בראשית פרק יט פסוק ג**
ומצות אפה - פסח היה.
16. **רש"י על בראשית פרק כז פסוק ט**
שני גדיי עזים - וכי שני גדיי עזים היה מאכלו של יצחק אלא פסח ה' האחד הקריב לפסחו והאחד עשה מטעמים.